

کرامت و جایگاه زن در قرآن

چکیده:

داستان خلقت مرد و زن در قرآن با آنچه در کتاب مقدس آمده است، تفاوت دارد. قرآن کریم بیان می‌دارد که خلقت آدم و حوا از یک ماده بوده است. ایندو با موقعیت یکسان به عنوان خلیفه خداوند در زمین هستند. این مقاله درباره کرامت زن در قرآن با در نظر گرفتن خلقت، جایگاه، درک و فهم، توانایی هدایت، اخلاص برای خداوند و آزادی در انتخاب او بحث می‌کند. تأکید خاص بر کرامت زن با داشتن عفاف و حجاب در رفتار دارد و نقش او به عنوان مادر نه تنها جایگاه او را در برابر خداوند مشخص می‌کند، بلکه در سلامت معنوی بچه‌ها مؤثر است و آنها را برای اینکه در آینده خلیفه خدا باشند، آماده می‌سازد.

واژگان کلیدی: کرامت زن، قرآن، خلیفه، آدم، حوا.

نقش جنسیت در آثار عکاسان: آیا مردان و زنان عکس‌های متفاوتی می‌گیرند؟

چکیده

جنسیت معمولاً نقش قابل توجهی در آثار عکاسان بازی می‌کند و سبب می‌شود که زن‌ها و مرد‌ها عکس‌های متفاوتی بگیرند. از سویی، امروزه عکس و عکاسی در جوامع مختلف از جایگاه بسیار ویژه‌ای برخوردار است. بسیاری از رویدادها و حوادث در مناطق مختلف از طریق خبرهای روزنامه‌ها، مجلات، اینترنت و تلویزیون به مردم منتقل می‌شود و بدون شک، عکس نقش کلیدی در این رسانه‌ها بازی می‌کند. بی‌جهت نیست که آن را چشم مدرنیته می‌نامند و تصور دنیا بدون عکس بسیار مشکلاست. از سوی دیگر، از مباحثی که در قرن اخیر مورد توجه بسیاری از محققان بوده است، بحث تفاوت بین زنان و مردان و مقوله جنسیت بوده است. زنان همیشه یک وزنه غیر قابل انکار در تاریخ عکاسی بوده‌اند و امروزه شاهد رشد چشمگیر آنها در حوزه‌های مختلف عکاسی هستیم. لذا این پرسش مطرح می‌شود که آیا مردان و زنان عکس‌های متفاوتی می‌گیرند؟ تحقیقات خوبی در سال‌های گذشته در حوزه جنسیت و همچنین تفاوت نگاه کردن زنان و مردان انجام گرفته است ولی به مقوله تفاوت عکاسان زن و مرد کمتر پرداخته شده است. در این مقاله، فرضیه مطرح شده از طریق اثبات تفاوت‌های موجود در شیوه دیدن زنان و مردان، تفاوت در احساسات زنان و مردان، بررسی و مقایسه آثار بعضی از عکاسان زن و مرد، تفاوت در شرایط عکاسی زنان و مردان، بررسی واکنش سوژه به عکاس زن یا مرد، و مطالعه مصاحبه‌ها و خاطرات بعضی از عکاسان اثبات شد. به طور کلی، عکاسان زن بیشتر مجذوب روایت و داستان و احساس می‌شوند، ولی مردان فراوانی نیز مجذوب چنین سوژه‌هایی می‌شوند. عکاسان مرد بیشتر مجذوب سوژه‌های فنی و پرهیجان می‌شوند، ولی زنان فراوانی نیز مجذوب چنین سوژه‌هایی می‌شوند. لذا برای هر یک از افکار قالبی و کلیشه‌ای پیرامون جنسیت و عکس، مثال‌های فراوانی وجود دارد که آنها را به چالش می‌کشد. زنان و مردان عکس‌های متفاوتی ثبت می‌کنند ولی نباید سبب شود که افکار کلیشه‌ای خود را به یک عکاس (چه زن، چه مرد) تحمیل کنیم.

کلیدواژه‌ها: عکس، مرد، زن، جنسیت، آی ترکینگ.

زنان به عنوان الگوی انسانیت (زنان الگو در قرآن)

در تلاش برای رفع ابهام هایی که درباره ی جایگاه زن در اسلام مطرح می شود، این پژوهش در پی بررسی چهره های الگویی زنان در قرآن است که به روش تحلیلی و با اتکا به آیات و تفاسیر قرآن انجام شده است. سوالات مورد بررسی عبارتست از: روش قرآن در ارائه ی الگو، نقش جنسیت به عنوان یک معیار در معرفی الگوها در قرآن، و معیارها و اصول ارائه ی الگو درباره ی زنان در قرآن. یافته ها نشان می دهد که قرآن از روش معرفی الگو به طور گسترده استفاده می کند. اسوه اصطلاح خاص الگو در قرآن است و می تواند حسنه(مطلوب) یا سیئه(نامطلوب) باشد. اکثر ارزش ها، ویژگی ها و رفتارهای بیان شده برای الگو میان هر دو جنس مشترک است. و بسیاری از ارزش ها در وجود زنان الگو معرفی و تجسم شده است. برجسته ترین این الگوها مریم(ع) است که به عنوان یک انسان بسیار متعالی برای تمام مومنان مورد تحسین قرار گرفته است. قرآن خاطر نشان می کند که جنسیت مانعی برای اراده ی آزاد و وابستگی در انتخاب و تصمیم گیری ها نیست و بر دو فضیلت برای همه تاکید می کند: ایستادگی در مقابل ستم و رفتن به سوی زندگی پاک؛ و دو زن و نه مرد را به عنوان الگوهایی که دارای این ارزش ها هستند، معرفی می کند. به علاوه قرآن زن حکمرانی را معرفی و ستایش می کند که رویکردی متفاوت از مردان دارد و با موفقیت مسایل پیچیده ای نظیر جنگ و صلح را مدیریت می کند. او رویه ای دیپلماتیک با سپاه سلیمان در پیش می گیرد. در قرآن نقش های جنسیتی زنان، مادری و همسری، مورد تاکید است. قرآن بر نقش موثر زنان در حرکت به سوی طریق هدایت تاکید می کند. یک زن که در این طریق همسرش را همراهی می کند، همسری عالی است؛ و بر عکس یک زن نباید از شوهر گمراهش اطاعت و یا با او همراهی کند.

واژگان کلیدی: اسلام، قرآن، زنان الگو، اسوه، روشهای آموزش.

اشتغال زنان و کارکردهای اجتماعی – عاطفی خانواده در ایران

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه اشتغال زنان با کارکردهای اجتماعی و عاطفی خانواده‌ها است. به همین منظور ۳۰۰ نفر از زنان (۱۹۹ نفر شاغل و ۱۰۱ نفر غیر شاغل) که به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی از بین زنان ساکن در منطقه ۱۱ شهر تهران انتخاب شده بودند، به پرسش‌نامه محقق که کارکردهای اجتماعی و عاطفی خانواده را می‌سنجد، پاسخ دادند. کارکردهای اجتماعی خانواده در سه جنبه سازگاری اجتماعی فرزندان و پیشرفت تحصیلی آنها و قدرت تصمیم‌گیری زنان در خانواده و کارکردهای عاطفی خانواده در دو بعد میزان صمیمیت زن با همسر و دخالت او در تصمیمات مربوط به فرزندآوری سنجیده شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که در بعد کارکرد اجتماعی خانواده، اشتغال زنان با سازگاری اجتماعی فرزندان و پیشرفت تحصیلی آنها رابطه‌ای ندارد؛ هرچند با قدرت تصمیم‌گیری زنان در خانواده رابطه مثبت دارد. در بعد کارکرد عاطفی خانواده اشتغال زنان با میزان صمیمیت آنها با همسرشان و نیز با تصمیمات مربوط به فرزندآوری ارتباطی نداشته است.

کلیدواژه‌ها: اشتغال زنان، کارکردهای خانواده، سازگاری اجتماعی، پیشرفت تحصیلی، صمیمیت با همسر، قدرت تصمیم‌گیری.